A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1889 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2021. július 23.)

a 95/93/EGK tanácsi rendeletnek a résidő-felhasználási szabályokra vonatkozóan a Covid19-válság miatt bevezetett ideiglenes könnyítésre irányuló intézkedések meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Közösség repülőterein alkalmazandó résidőkiosztás egységes szabályairól szóló, 1993. január 18-i 95/93/a EGK tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 10a. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

(1) A Covid19-válság továbbra is visszaesést okoz a légi forgalomban a légi utazás iránti kereslet jelentős csökkenése, valamint a tagállamok és harmadik országok által a Covid19 terjedésének megfékezése érdekében hozott közvetlen intézkedések miatt. Az Eurocontrol arról számolt be, hogy 2021 első felében az EGT légterében a légi forgalom meglehetősen stabil volt, a 2019-es év azonos időszakának mintegy 38 %-át tette ki, de a tendencia emelkedő. Az Eurocontrol előrejelzése szerint az éves átlagos légi forgalom – a legvalószerűbb forgatókönyv alapján – 2021-ben várhatóan eléri az 50 %-ot, 2022-ben pedig a 72 %-ot.

(2) Az említett körülményeket a légi fuvarozók nem tudják befolyásolni, és a légi járatoknak a légi fuvarozók általi, a kereslet alakulásának megfelelő önkéntes vagy kötelező törlése az e körülményekre adott szükséges, illetve jogszerű válasz.

(3) A 95/93/EGK rendelet 10. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 8. cikkének (2) bekezdése értelmében a légi fuvarozóknak a részükre kiosztott résidősorozatok legalább 80 %-át fel kell használniuk, ellenkező esetben elveszítik az e résidőkhöz fűződő szerzett jogaikat – ezt nevezik „használd vagy elveszíted” szabálynak. A Covid19-válság fényében, valamint a légi fuvarozók pénzügyi stabilitásának védelme és az olyan üres vagy nagyrészt üres járatok negatív környezeti hatásának kiküszöbölése érdekében, amelyek üzemeltetésére kizárólag az érintett repülőtéri résidők fenntartása céljából kerülne sor, 2020. március 1-jétől 2021. március 28-ig felfüggesztették a „használd vagy elveszíted” szabályt.

(4) 2021. február 16-án – mivel a Covid19-válság légi forgalomra gyakorolt hatása továbbra is fennállt – az Unió úgy módosította a 95/93/EGK rendeletet, hogy a 2021. nyári menetrendi időszakban is könnyítést biztosítson a légitársaságoknak a „használd vagy elveszíted” szabály alól, vagyis a szabály alkalmazását egy további, 2021. március 28. és 2021. október 30. közötti időszakra felfüggesztette.

(5) A 95/93/EGK rendelet 10a. cikkének (5) bekezdése értelmében a Bizottság felhatalmazást kapott arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 10a. cikk (3) bekezdésében meghatározott „használd vagy elveszíted” szabály felfüggesztési időszakának módosítása céljából.

(6) A 95/93/EGK rendelet 10a. cikkének (5) bekezdése értelmében a Bizottság felhatalmazást kapott arra is, hogy amennyiben az elengedhetetlenül szükséges a Covid19-válság légi forgalomra gyakorolt folyamatosan változó hatásának kezelése érdekében, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a résidők felhasználási arányának a 30 % és 70 % közötti sávon belüli módosítása céljából.

(7) A fokozatos növekedés ellenére a légi forgalom szintje 2021 első felében még mindig alacsony a 2019-es év azonos időszakához képest; a szóban forgó időszakban a 2019. évi légi forgalom átlagosan mintegy 38 %-át tette ki. Elismerve, hogy nehéz pontosan előre jelezni a légi forgalom fellendülési pályáját, észszerű azt feltételezni, hogy a helyzet a közeljövőben továbbra is ilyen marad – azzal, hogy a 2021. és 2019. évi légi forgalom szintje közötti különbség 2021-ben folyamatosan csökkenni fog. Az Eurocontrol 2021. május 21-i négyéves előrejelzése alapján a legvalószínűbb forgatókönyv szerint, amely azt feltételezi, hogy a vakcinázás 2022-re hatékonnyá válik, az éves átlagos forgalmi szintek 2021-ben, illetve 2022-ben a megfelelő 2019-es szintek 50–72 %-át fogják elérni. Az Eurocontrol 2021-re vonatkozó havi előrejelzései és az Eurocontrol 2022-re rendelkezésre álló, éves átlagra vonatkozó előrejelzése alapján a 2021–2022-es téli menetrendi időszakban a légi forgalom várhatóan a 2019. évi szintek 70 %-án áll majd.

([1]) HL L 14., 1993.1.22., 1. o.

(8) Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) által összeállított adatok azt mutatják, hogy a légi forgalom tartós csökkenése a Covid19-válság hatásának következménye. A rendelkezésre álló adatok korrelációt mutatnak a megbetegedések számának alakulása, valamint a tagállamok és a harmadik országok e számok alakulására adott válaszai között, nevezetesen, hogy olyan intézkedéseket fogadtak el, amelyek hatással voltak a légi közlekedésre, és a légi forgalom visszaesését eredményezték. Ezek az intézkedések, amelyek nagyon rövid időn belül elrendelhetők és megszüntethetők, hozzájárulnak a bizonytalanság légköréhez, és negatívan befolyásolják a fogyasztói bizalmat és a foglalási magatartást.

(9) A Covid19-megbetegedések számának változása és az új változatok lehetséges terjedése miatt észszerű az a várakozás, hogy a Covid19-válság következtében a 2021. október 31. és 2022. március 26. közötti téli menetrendi időszakban jelentős számú törlésre kerülne sor, amennyiben a légitársaságoknak a 95/93/EGK rendelet 8. cikkével összhangban teljes 2019-es résidő-portfóliójukat működtetniük kellene.

(10) Ezért a 95/93/EGK rendelet 10a. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időszakot 2021. október 31-től 2022. március 26-ig meg kell hosszabbítani.

(11) A 2021. október 31. és 2022. március 26. közötti téli menetrendi időszakban az utazás iránti kereslet – az oltási kampányok előrehaladása, az utazás fokozott biztonsága és az utazást befolyásoló intézkedéseknek az országok részéről történő visszafogása ellenére – továbbra is alacsony maradhat. Ha a téli menetrendi időszakban a kereslet tartósan alacsony marad, az utalhat a piac és a fogyasztói magatartás hosszú távú strukturális változására. Ezért a résidők felhasználási arányának egyrészt ki kell védenie a légitársaságok pénzügyi helyzetére gyakorolt nem kívánt negatív következményeket, valamint ki kell küszöbölnie az olyan üres vagy nagyrészt üres járatok negatív környezeti hatását, amelyek üzemeltetésére kizárólag a résidőkre vonatkozó szerzett jogok fenntartása céljából kerülne sor, másrészt pedig ösztönöznie kell a légitársaságokat a repülőtéri kapacitás hatékony kihasználására, vagy a résidők felszabadítására és a résidőalapba való visszautalására más felhasználók számára a repülőtéri kapacitások hatékony kihasználásának biztosítása érdekében.

(12) Ezenfelül a résidők felhasználási arányát olyan szinten kell meghatározni, hogy egy minimális mennyiségű szolgáltatás garantált legyen az utasok felé az utasok bizalmának növelése, a repülőtéri kapacitásnak a 2021–2022-es téli menetrendi időszakban történő hatékony kihasználása és a megbízható összeköttetések biztosítása érdekében.

(13) A résidők felhasználási arányának figyelembe kell vennie a piaci és a fogyasztói magatartás hosszabb távú strukturális változásait is annak érdekében, hogy a piac fokozatosan alkalmazkodhasson a változó kereslethez, és a 2022–2023-as téli menetrendi időszakban felszabadítható legyen kapacitás. Különösen fontos ez annak fényében, hogy egyes légitársaságok 2020-ban és 2021 elején anélkül használtak fel eseti résidőket, hogy jogokat szereztek volna.

(14) Ezért a 2021–2022-es téli menetrendi időszakra vonatkozó résidő-felhasználási arányt 50 %-ban kell megállapítani.

(15) Bár általában feltételezhető, hogy a légi fuvarozók a kereslet visszatérésével azonnal üzemeltetni kezdenek, az alacsonyabb felhasználási küszöbérték előírása azt a kockázatot hordozza magában, hogy egyes légitársaságok bizonyos repülőtereken a szóban forgó résidőkhöz fűződő szerzett jogok fenntartásához szükséges minimumra korlátozzák az üzemeltetést a versenytársak, a repülőtér-üzembentartók és a fogyasztók kárára. Az új felhasználási arány miatt esetleg felszabaduló repülőtéri kapacitások valószínűleg nem okoznak olyan súlyos zavart a légitársaságok működésében és hálózataiban, mint amilyet egy magasabb felhasználási arány keltene.

(16) A jogbiztonság érdekében, különösen a résidő-koordinátorok és a légijármű-üzemeltetők tekintetében, e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon sürgősséggel hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 95/93/EGK rendelet 10a. cikke (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A 10. cikk (2a) bekezdése szerinti újrakiosztás céljából a koordinátor részére át nem adott résidők tekintetében a 2021. március 28. és 2022. március 26. közötti időszak alatt és a 8. cikk (2) bekezdésének és a 10. cikk (2) bekezdésének alkalmazásában, ha egy légi fuvarozó a koordinátor számára kielégítő módon igazolni tudja, hogy a koordinátor által engedélyezett kérdéses résidő-sorozatot legalább 50 %-ban felhasználta a 2021. március 28-tól 2021. október 30-ig tartó menetrendi időszakban, és 50 %-ban a 2021. október 31-től 2022. március 26-ig tartó menetrendi időszakban, a légi fuvarozó a következő azonos menetrendi időszakra jogosultságot szerez ugyanerre a résidő-sorozatra.

Az e bekezdés első albekezdésében említett időszak tekintetében a 10. cikk (4) bekezdésében és a 14. cikk (6) bekezdésének a) pontjában említett százalékos értékek a 2021. március 28-tól 2021. október 30-ig tartó menetrendi időszak esetében 50 %-nak, és a 2021. október 31-től 2022. március 26-ig tartó menetrendi időszak esetében is 50 %-nak felelnek meg”.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 23-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN